

MUSICA

INTELLECTUALIS

TOM 1

KATARZYNA ARNHOLD

PAWEŁ GUSNAR

ALICJA KOZAK

ROBERT CIEŚLA

MARTA DZIEWANOWSKA-PACHOWSKA

ANTHONY GRITTEN

ROMAN LASOCKI

MARCIN T. ŁUKASZEWSKI

JERZY MARCHWIŃSKI

EWA SKARDOWSKA

SŁAWOMIR TOMASIK

MAŁGORZATA WASZAK

ANDRZEJ WRÓBEL

DROGA ARTYSTY

MUSICA INTELLECTUALIS to seria publikacji zbiorowych Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina, zapoczątkowana niniejszym tomem. Zamierzeniem pomysłodawców jest, by seria ta ewoluowała w kierunku naukowego czasopisma uniwersyteckiego o profilu artystycznym, które stworzy intelektualną i sprawozdawczą płaszczyznę komunikacji w naszej uczelni, obejmującą różne formy prezentacji zagadnień dotyczących muzyki: od naukowych dysertacji, przez rozważania na temat sztuki wykonawczej i kształcenia, po teksty publicystyczne.

Musica Intellectualis służy prezentowaniu wyników badań prowadzonych przede wszystkim przez osoby związane z UMFC – profesorów, pracowników uczelni, doktorantów, absolwentów i studentów – ale jest otwarta również dla autorów z innych ośrodków artystycznych i naukowych. Zintegrowanie myśli twórczej w ramach jednej platformy komunikacyjnej daje szansę wypowiedzi zarówno teoretykom muzyki, jak i przedstawicielom kierunków wykonawczych.

Materiały w *Musica Intellectualis* ukazują się w języku polskim w postaci artykułów, recenzji, sprawozdań i wywiadów, przyporządkowanych do kilku bloków tematycznych: *Szkice i refleksje, Sylwetki, Studia, Sztuka wykonawcza i kształcenie oraz Varia - wydarzenia, płyty, książki*. Wszystkie teksty (poza działem *Varia*) są opatrzone biogramami autorów w języku polskim i angielskim. Artykuły recenzowane (zamieszczone w dziale *Studia*) zawierają streszczenia i słowa kluczowe w dwóch wersjach językowych.

Szczegółowe informacje o wymaganiach odnośnie do zgłaszanych tekstów znajdują się na stronie internetowej Chopin University Press. Zapraszamy do publikacji wszystkie osoby, dla których problematyka muzyczna, w każdym z jej aspektów, jest ważna.

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

MUSICA

INTELLECTUALIS

TOM I

UNIWERSYTET MUZYCZNY FRYDERYKA CHOPINA

DROGA ARTYSTY

MUSICA INTELLECTUALIS VOL. 1 "ARTISTIC PATHS"

ZESPÓŁ REDAKCYJNY | EDITORIAL BOARD

Emilia Dudkiewicz, Eugenia Rozlach, Ewa Skardowska

RECENZENCI | REVIEWERS

Mieczysława Demska-Trębacz, Ryszard D. Golianek,
Tadeusz Kobierzycki, Hanna Kostrzewska,
Urszula Kryger, Teresa Malecka, Marek Podhajski,
Ireneusz Wyrwa, Maciej Zagórski

REDAKTOR PROWADZĄCY | MANAGING EDITOR

Małgorzata Zygmunt

OPRACOWANIE REDAKCYJNE | TEXT EDITORS

Katarzyna Bałdyga, Maria Kąkol, Izabela Zymer

KOREKTA | PROOFREADING

Agnieszka Budzicz-Marchlewska

TŁUMACZENIE | TRANSLATIONS

Tomasz Zymer

PROJEKT GRAFICZNY, SKŁAD I ŁAMANIE

GRAPHIC DESIGN, TYPESETTING AND DESKTOP PUBLISHING

Paweł Kamiński

© Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina

Fryderyk Chopin University of Music

© Autorzy artykułów | Paper authors

Warszawa 2017

Publikacja dofinansowana ze środków Ministerstwa
Nauki i Szkolnictwa Wyższego na działalność statutową

This publication was produced with financial support
from The Ministry of Culture and National Heritage

ISBN: 978-83-61489-95-5

WYDAWNICTWO UNIwersYTETU MUZYCZNEGO

FRYDERYKA CHOPINA

chopinuniversitypress.pl

chopinup.pl

DRUK I OPRAWA | PRINTED AND BOUND BY

Centrum Poligrafii Sp. z o.o.

www.jakubiccycy.com.pl

SPIS TREŚCI

SZKICE I REFLEKSJE	5
Roman Lasocki DROGI WOLNOŚCI	6
Sławomir Tomasik ŚWIADOMOŚĆ A PAMIĘĆ MUZYCZNA	15
Jerzy Marchwiński O ZNACZENIU KSZTAŁCENIA KAMERALNEGO MUZYKÓW	19
Ewa Skardowska METAFIZYKA, AWANGARDA I <i>PRAXIS</i> W PRACY ARTYSTYCZNEJ	26
SYLWETKI	35
Andrzej Wróbel JÓZEF NOWAKOWSKI W OCZACH CHOPINA I JEMU WSPÓŁCZESNYCH	36
Ewa Skardowska O INSPIRACJI MUZYKĄ KARNATAKI Rozmowa z Katarzyną Arnhold	42
STUDIA	61
Małgorzata Waszak W KRĘGU OPER KRZYSZTOFA PENDERECKIEGO. DIALOG TRADYCJI ZE WSPÓŁCZESNOŚCIĄ	62
Marcin T. Łukaszewski TECHNIKA WARIACYJNA W POLSKICH WARIACJACH FORTEPIANOWYCH W LATACH 1900–2010	77
Marta Dziewanowska-Pachowska DŹWIĘKI MUZYCZNE I NIEMUZYCZNE. MIĘDZY PERCEPCJĄ A REFLEKSJĄ	106
Anthony Gritten RAPORT Z ARCHIPELAGU BADAŃ ARTYSTYCZNYCH	118
SZTUKA WYKONAWCZA, KSZTAŁCENIE	129
Robert Cieśla KLASYFIKACJA GŁOSÓW OPEROWYCH NA PRZYKŁADZIE OPER POLSKICH (PROJEKT PILOTAŻOWY)	130
Marcin T. Łukaszewski KILKA OCZYWISTYCH UWAG DLA GRAJĄCYCH NA FORTEPIANIE (1)	140
VARIA – WYDARZENIA, PŁYTY, KSIĄŻKI	149
I OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA „OPERA POLSKA – ŹRÓDŁA, TRADYCJA, WSPÓŁCZESNOŚĆ” Sprawozdanie Eugenia Rozlach	150
„ROZUMIENIE MUZYKI: MUZYKA CZYSTEJ FORMY”. OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA W 25. ROCZNICĘ ŚMIERCI ANDRZEJA DOBROWOLSKIEGO Sprawozdanie Agnieszka Marucha	157
RYWALIZACJA NIE JEST MOIM CELEM Rozmowa z Alicją Kozak – Ewa Skardowska	160
SAXOPHONE VARIE. WIZYTÓWKA ARTYSTY, KTÓRY NIE BOI SIĘ WYZWAŃ Rozmowa z Pawłem Gusnarem – Emilia Dudkiewicz	163
JÓZEF ELSNER. DZIEŁA WSZYSTKIE NA SKRZYPCE I PIANOFORTE SŁAWOMIR TOMASIK, EDWARD WOLANIN Recenzja Ewa Skardowska	169
VERBUM INCARNATUM. TAJEMNICA SŁOWA WCIELONEGO W ŚPIEWIE GREGORIAŃSKIM I AMBROZJAŃSKIM Z IMPROWIZACJAMI SAKSOFONOWYMI PAWEŁ GUSNAR, MULIERUM SCHOLA GREGORIANA <i>CLAMAVERUNT IUSTI</i> , MICHAŁ SŁAWECKI Recenzja o. Radosław Tomczak OFM Conv.	172
MARIA PERYT POSTMODERNIZM SIĘ SKOŃCZYŁ. CECHY GENERACJI MW W ODNIESIENIU DO IDEI POSTMODERNIZMU Recenzja Marta Dziewanowska-Pachowska	175

CONTENTS

SKETCHES AND REFLECTIONS	5
Roman Lasocki PATHS OF FREEDOM	6
Sławomir Tomasik CONSCIOUSNESS AND MUSICAL MEMORY	15
Jerzy Marchwiński ON THE IMPORTANCE OF CHAMBER MUSIC TRAINING FOR MUSICIANS	19
Ewa Skardowska METAPHYSICS, THE AVANT-GARDE AND ARTISTIC PRAXIS	26
PROFILES	35
Andrzej Wróbel JÓZEF NOWAKOWSKI AS SEEN THROUGH THE EYES OF CHOPIN AND HIS CONTEMPORARIES	36
Ewa Skardowska ON THE INSPIRATIONS OF KARNATAK MUSIC An interview with Katarzyna Arnhold	42
STUDIES	61
Małgorzata Waszak IN THE WORLD OF KRZYSZTOF PENDERECKI'S OPERAS. A DIALOGUE OF TRADITION AND MODERNITY	62
Marcin T. Łukaszewski VARIATION TECHNIQUE IN POLISH PIANO VARIATIONS, 1900–2010	77
Marta Dziewanowska-Pachowska MUSICAL AND NON-MUSICAL SOUNDS. BETWEEN PERCEPTION AND REFLECTION	106
Anthony Gritten DISPATCH FROM THE SHORES OF ARTISTIC RESEARCH	118
PERFORMING ARTS, EDUCATION	129
Robert Cieśla CLASSIFICATION OF OPERATIC VOICES ON THE EXAMPLE OF POLISH OPERAS (A PILOT PROJECT)	130
Marcin T. Łukaszewski SOME RATHER OBVIOUS REMARKS FOR PIANO PLAYERS (1)	140
VARIA – EVENTS, CDS & DVDs, BOOKS	149
THE 1ST RESEARCH CONFERENCE “THE POLISH OPERA – SOURCES, TRADITIONS, MODERNITY” A report by Eugenia Rozlach	150
“UNDERSTANDING MUSIC: THE MUSIC OF PURE FORM”. NATIONAL CONFERENCE FOR THE 25TH ANNIVERSARY OF ANDRZEJ DOBROWOLSKI'S DEATH A report by Agnieszka Marucha	157
COMPETITION IS NOT MY GOAL An interview with Alicja Kozak – Ewa Skardowska	160
SAXOPHONE VARIE. PORTRAIT OF THE ARTIST WHO IS NOT AFRAID TO FACE UP TO CHALLENGES An interview with Paweł Gusnar – Emilia Dudkiewicz	163
JÓZEF ELSNER. VIOLIN AND PIANOFORTE WORKS SŁAWOMIR TOMASIK, EDWARD WOLANIN A review by Ewa Skardowska	169
VERBUM INCARNATUM. THE MYSTERIES OF THE WORD INCARNATE IN GREGORIAN AND AMBROSIAN CHANT WITH SAXOPHONE IMPROVISATIONS PAWEŁ GUSNAR, MULIERUM SCHOLA GREGORIANA CLAMAVERUNT IUSTI, MICHAŁ SŁAWECKI A review by Father Radosław Tomczak, OFM Conv.	172
MARIA PERYT POSTMODERNISM IS OVER. THE CHARACTERISTICS OF THE “YOUNG WARSAW” GENERATION IN THE CONTEXT OF THE IDEA OF POSTMODERNISM A review by Marta Dziewanowska-Pachowska	175
